

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU (MOR)
IZMEĐU**

VLADE AVGANISTANA

VLADE ALŽIRA

VLADE AZERBEJDŽANA

VLADE AUSTRIJE

VLADE BOSNE I HERCEGOVINE

VLADE JORDANA

VLADE KAZAHSTANA

VLADE KIRGISTANA

VLADE BIVŠE JUGOSLOVENSKE REPUBLIKE MAKEDONIJE

VLADE CRNE GORE

VLADE MOLDAVIJE

VLADE MAROKA

VLADE KATARA

VLADE SRBIJE

VLADE TUNISA

VLADE UKRAJINE

VLADE GRČKE

O ODREDBAMA ZA REALIZACIJU I

PODRŠKU ZEMLJE DOMAĆINA

REGIONALNE VJEŽBE - 2015

S A D R Ź A J

<u>Član broj:</u>	<u>Naslov:</u>	<u>Strana broj:</u>
	UVOD	3
ČLAN - 1	DEFINICIJE	4
ČLAN - 2	CILJ I DOMEN	4
ČLAN - 3	OPŠTE ODREDBE	5
ČLAN - 4	OBAVEZE ZEMLJE DOMAĆINA	5
ČLAN - 5	OBAVEZE ZEMLJE POŠILJAOCA	6
ČLAN - 6	BEZBJEDNOST I ZAŠTITA PODATAKA	6
ČLAN - 7	PRAVNA PITANJA	7
ČLAN - 8	PERSONALNA I ADMINISTRATIVNA PITANJA	7
ČLAN - 9	MEDICINSKA PODRŠKA	8
ČLAN - 10	FINANSIJSKE ODREDBE	9
ČLAN - 11	RJEŠAVANJE SPOROVA	9
ČLAN - 12	IZMJENE I DOPUNE	9
ČLAN - 13	TRAJANJE I PRESTANAK VAŽENJA	10

ČLAN - 14	STUPANJE NA SNAGU	10
ČLAN - 15	TEKST MEMORANDUMA I POTPIS	10

UVOD

Vlada Avganistana, Vlada Alžira, Vlada Austrije, Vlada Azerbejdžana, Vlada Bosne i Hercegovine, Vlada Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Vlada Jordana, Vlade Kazahstana, Vlade Crne Gore, Vlade Moldavije, Vlade Maroka, Vlade Katara, Vlade Srbije, Vlade Tunisa, Vlade Ukrajine, Vlade Kirgistana, Vlade Republike Grčke, (u daljem tekstu Strane)

UZIMAJUĆI U OBZIR odredbe NATO/PzM Sporazuma o statusu snaga (SOFA) i Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 22. januara 2000. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Bosne i Hercegovine; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 22. januara 2001. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Jordana; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 14. decembra 1999. godine između Vlada Republike Grčke i Vlade Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 7. novembra 2007. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Crne Gore; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 16. septembra 2005. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Moldavije; Sporazum o vojnoj saradnji, potpisanog 30. maja 2011. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Katara; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 16. maja 2001. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Srbije; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 30. septembra 1998. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Tunisa; Sporazuma o vojnoj saradnji, potpisanog 6. oktobra 1997. godine između Vlade Republike Grčke i Vlade Ukrajine,

UZIMAJUĆI U OBZIR potrebe lica koja su Strane uputile u zemlju domaćina, u cilju sprovođenja zajednički odobrene vježbe;

UZIMAJUĆI U OBZIR potrebe lica Strana, prilikom pružanja podrške naciji i upućivanja u zemlju domaćina;

POSTIGLE SU sljedeći sporazum:

ČLAN 1

DEFINICIJE

U ovom Memorandumu o razumijevanju (MOR) primjenjuju se sljedeće definicije:

- 1.1. Vježba: Regionalna vježba – 2015.
- 1.2. Personal: vojni personal Zemlje pošiljaoca, upućen u Zemlju domaćina u svrhu realizacije vježbe.
- 1.3. Učesnici: Predstavnici Zemlje pošiljaoca, koji učestvuju u vježbi, a koji nisu navedeni u tački 1.2, upućeni u Zemlju domaćina isključivo na Dan visokih zvanica.
- 1.4. Zemlja domaćin (ZD): Strana koja je domaćin personalu i učesnicima Zemlje pošiljaoca na teritoriji Zemlje domaćina. Republika Grčka će biti ZD za vrijeme vježbe.
- 1.5. Zemlja pošiljaoc (ZP): Strana koja šalje personal i učesnike u Zemlju domaćina radi vježbe.
- 1.6. Podrška Zemlje domaćina (PZD): Pomoć koju pruža ZD personalu i učesnicima ZP.
- 1.7. Područje vježbe: Dio teritorije ZD, na kojoj se sprovodi vježba, u skladu sa Planom vježbe.
- 1.8. Period realizacije vježbe: Period koji obuhvata upućivanje i aktivnosti koje se odnose na vježbu između 8. i 13. novembra 2015. godine, sa danom prihvata (8. novembar 2015. godine je dan prihvata, 9. novembar 2015. godine je datum početka vježbe, 13. novembar 2015. godine je datum završetka vježbe).

ČLAN 2

CILJ I DOMEN

2.1. Svrha ovog Memoranduma je da se utvrde nadležnosti i opšti principi u sprovođenju vježbe i odredbe podrške zemlje domaćina. Ovaj Memorandum takođe opisuje standarde, tip, nivo i metode podrške koju zemlja domaćin treba da pruži prilikom sprovođenja vježbe.

2.2. Ovim Memorandumom nije namjeravano da se izazove kršenje zakona zemlje domaćina ili bilo kojeg međunarodnog sporazuma koji su na snazi između Strana, a u slučaju bilo kakvog kršenja, mjerodavne su odredbe određenih sporazuma navedene u Uvodu Memoranduma.

ČLAN 3

OPŠTE ODREDBE

3.1. Vježba je multinacionalna vježba komandnog mjesta i realizovaće se u Grčkoj (Solunu) od 9. do 13. novembra 2015. godine. Inicijativa REGEX obihvata poziv zemlje domaćina uključenim Stranama na vježbu, dok NATO pruža podršku u realizaciji radionica za planiranje vježbi.

3.2. Generalštab Vojske Republike Grčke, Direktorat za planove I vježbe, zajedno sa NATO korpusom za brzo razmještanje snaga (NRDC – GR) su kompetentni vojni predstavnici zemlje domaćina, odgovorni za realizaciju i zakazivanje vježbe.

3.3. Svi detalji implementacije ovog Memoranduma će se utvrditi kroz Plan vježbe i sva ostala dokumenta planiranih konferencija, za koje su Strane postigle obostranu saglasnost.

3.4. Tokom vježbe engleski jezik je zajednički radni jezik.

ČLAN 4

ODGOVORNOST ZEMLJE DOMAĆINA

U okviru odredbi ovog Memoranduma, zemlja domaćin će:

4.1. U skladu sa vježbom i planovima podrške, preduzeti sve potrebne mjere, u cilju organizovanja:

4.1.1. Prijem personala zemlje pošiljaoca na mjestu ulaska u zemlju,

4.1.2. Transporta personala zemlje pošiljaoca do područja vježbe,

4.1.3. Realizacije vježbe i

4.1.4. Povratak personala zemlje pošiljaoca do mjesta izlaska iz zemlje.

4.2. Ovlastiti zemlju pošiljaoca da koristi nacionalne vazdušne puteve zemlje domaćina na osnovu odobrenih planova i nacionalnog zakonodavstva,

4.3. Preduzeti sve potrebne mjere radi olakšanja upotrebe aerodroma i vazdušnih puteva, u cilju obezbjeđivanja ulaska, prijema i ponovnog upućivanja personala zemlje pošiljaoca,

4.4. Pružiti pomoć snagama zemalja pošiljaoca prilikom primjene potrebnih carinskih procedura za potrebe vježbe,

4.5. Obezbijediti osoblje za vezu za savjetodavne usluge prilikom regulisanja carinskih dozvola.

4.6. Obezbijediti telefon, fax, podatke i radio uređaje u skladu sa Memorandumom. Obezbijediti besplatnu komunikaciju, zvaničnu, kao i onu koja se odnosi na vježbu. Lična komunikacija personala zemlje pošiljaoca finansira se po principu nadoknade.

4.7. Obezbijediti, što je prije moguće, da roba i usluge pruženi zemlji pošiljaocu budu istog standarda kao i oni koji se pružaju sopstvenom vojnom personalu istog ranga ili klasifikacije, izuzev u slučaju dasu Strane postigle drugačiji zajednički dogovor;

4.8. Odrediti procijenjene troškove robe i usluga koje zemlja domaćin treba da pruži i zahtijevati troškove od zemlje pošiljaoca, u skladu sa pravilom reciprociteta.

4.9. Obavijestiti o pravilima obuke i bezbjednosti zemlje domaćina, koja se primjenjuju na aktivnosti tokom sprovođenja vježbe.

4.10. Obavijestiti personal zemlje pošiljaoca prije vježbe o pravilima zemlje domaćina koja se odnose na zaštitu životne sredine u području vježbe.

ČLAN 5

OBAVEZE ZEMLJE POŠILJAOCA

U okviru odredaba ovog Memoranduma, zemlja pošiljaoc će:

5.1. Realizovati vježbu, u skladu sa odredbama Memoranduma, navedenim u Uvodu ovog Memoranduma i u okviru kapaciteta i procedura zemlje domaćina,

5.2. Pažljivo koristiti sve materijale, date na privremenu upotrebu zemlji pošiljaocu i nakon vježbe ih vraća nadležnim vojnim organima zemlje domaćina, u istom stanju u kojem su primljeni,

5.3. Slijediti carinske formalnosti i procedure zemlje domaćina,

5.4. Pridržavati se ekoloških propisa i procedura zemlje domaćina koji su od značaja za vježbu,

5.5. Pridržavati se pravila bezbjednosti i obuke zemlje domaćina koja se primjenjuju tokom izvođenja vježbe,

5.6. Pridržava se detaljnih procedura i dogovora navedenih u Planu vježbe, uputstava i ovog Memoranduma.

ČLAN 6

BEZBJEDNOST I ZAŠTITA PODATAKA

6.1. Zemlja domaćin je odgovorna za bezbjednost personala i učesnika uključenih u vježbu.

6.2. Zemlja domaćin obezbjeđuje sve neophodne bezbjednosne mjere kako bi zaštitila personal i učesnike tokom izvođenja aktivnosti na njenoj teritoriji.

6.3. Svi tajni podaci razmijenjeni ili prikupljeni, a vezani za ovaj Memorandum se koriste, prenose, štite, tretiraju i čuvaju u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima o bezbjednosti različitih Strana.

6.4. Svaka Strana garantuje da je pristup tajnim podacima ograničen na ona lica koja posjeduju neophodnu dozvolu za pristup tajnim podacima i imaju određenu potrebu za pristup tajnim podacima, kako bi učestvovali na vježbi ili aktivnostima obuke.

6.5. Zemlja domaćin garantuje izvođenje vježbe bez ometanja neovlašćenog personala koji bi nezakonito ulazio u oblast u koju se vježba izvodi.

ČLAN 7

PRAVNA PITANJA

7.1. Za potrebe ove vježbe NATO i PzM Sporazum o status snaga (SOFA) i odgovarajući sporazumi će biti odredbe Sporazumu o vojnoj saradnji i obuci između Avganistana, Alžira, Azerbejdžana, Austrije, Bosne I Hercegovine, Jordana, Kazahstana, Kirgistana, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Crne Gore, Moldavije, Maroka, Katara, Srbije, Tunisa, Ukrajine i Grčke.

7.2. Personal i učesnici iz zemalja pošiljaoca koje nisu Stranke u NATO/PzM Sporazumu o status snaga (SOFA) ili koje nemaju nikakav bilateralni Sporazum o vojnoj saradnji i obuci sa Grčkom, biće tretirani u skladu sa grčkim nacionalnim zakonodavstvom tokom boravka u Grčkoj I u skladu sa odredbama ovog Memoranduma.

7.3. Tokom vježbe, personal i učesnici će postupati u skladu sa gore navedenim sporazumima, zakonima zemlje domaćina, procedurama, carinskim regulativama i uzdržavati se od aktivnosti koje nisu u duhu vježbe.

7.4. Ukoliko je bilo ko od personala i učesnika stavljen pod nadzor od strane vlasti zemlje domaćina, relevantni viši nacionalni oficir ili vojni predstavnik zemlje pošiljaoca će biti odmah informisan.

7.6. Personal se podvrgava disciplinskoj komandi svojih viših nacionalnih oficira ili vojnih predstavnika na teritoriji zemlje domaćina.

7.4. Ukoliko je potrebno, zemlja domaćin će olakšati carinske procedure za personal i učesnike.

ČLAN 8

PERSONALNA I ADMINISTRATIVNA PITANJA

8.1 Svaka Strana utvrđuje štetu i gubitke nanijete imovini druge strane (materijal/oprema itd.) tokom izvođenja svojih dužnosti.

8.2 Šteta koju Strane mogu nanijeti imovini druge strane, a koju procjenjuje zajednički formirana delegacija, se izmiruje putem pregovora na najnižem mogućem nivou, a strane ne iznose spor pred nacionalne i međunarodne sudove, sudije ili arbitražne organe.

8.3. Nesreće i incidenti – Učešće u vojnoj istrazi:

8.3.1. Vlasti zemlje pošiljaoca mogu tražiti da njihov posmatrač bude prisutan dok vlasti zemlje domaćina istražuju nesreću ili incident u kome je uključen personal zemlje pošiljaoca. Uobičajeno je da posmatrač nema veći čin od čina šefa istrage. Zemlja pošiljaoc snosi sve troškove učešća u istrazi.

8.3.2. Vojnim vlastima zemlje pošiljaoca se dostavlja jedan primjerak rezultata istrage.

8.3.3. Smrt člana zemlje pošiljaoca na teritoriji zemlje domaćina:

8.3.3.1. O smrti člana zemlje pošiljaoca na teritoriji zemlje domaćina se izvještavaju vlasti zemlje pošiljaoca. Smrt potvrđuje doktor zemlje domaćina.

8.3.3.2. Ukoliko određene vlasti zemlje domaćina zahtijevaju da se izvrši autopsija, onda nju vrši doktor koga zemlja domaćin odredi za tu potrebu u skladu sa nacionalnim procedurama. Doktor koga odrede vlasti zemlje pošiljaoca može takođe prisustvovati autopsiji koja se vrši na lokaciji i u doba koje odrede odgovarajuće vlasti zemlje domaćina.

8.3.3.3. Vlast zemlje pošiljaoca vrši neophodne pripreme za odlaganje tijela čim zemlja domaćin da odobrenje za to. Repatrijacija tijela se sprovodi u skladu sa propisima zemlje domaćina. Na zahtjev zemlje pošiljaoca se obavještava o propisima repatrijacije zemlje domaćina. Zemlja pošiljaoc plaća zemlji domaćinu troškove za repatrijaciju tijela.

ČLAN 9

MEDICINSKA PODRŠKA

9.1. Zemlja pošiljaoc garantuje da je personal dovoljno spreman da učestvuje u vježbi i da nema nikakvih fizičkih ili somatoformnih poremećaja. Personal zemlje pošiljaoca se mora opremiti sa neophodnim količinama unaprijed propisanih lijekova i opreme tako da pokrivaju period upućivanja.

9.2. Uzimajući u obzir limitirane medicinske sposobnosti zemlje pošiljaoca, kapaciteti zemlje domaćina će se koristiti u hitnim slučajevima u toku vježbe.

9.3. Zemlja domaćin obezbjeđuje u najkraćem roku da se medicinskim vazduhoplovima za evakuaciju zemlje pošiljaoca, uključujući helikoptere, daje najveći stepen prioriteta u tranzitu do, unutar i iz relevantne oblasti izvođenja vježbe i pristup vazdušnom prostoru zemlje domaćina, u skladu sa njihovim nacionalnim procedurama u cilju izvršenja hitnog zadatka.

9.4 . Hitnu evakuaciju do medicinskih jedinica po izboru zemlje domaćina helikopterom i avionom obezbjeđuje besplatno zemlja domaćin. Ukoliko je hitna evakuacija neophodna uz pomoć kapaciteta zemlje domaćina do bolnice koju izabere zemlja pošiljaoc za svoj personal, nadoknadu za troškove prevoza preuzimaju na sebe vlasti zemlje pošiljaoca.

9.5. Vlasti zemlje pošiljaoca će nadoknaditi troškove zemlje domaćina za hitnu evakuaciju civilnim medicinskim vazduhoplovom, uključujući helikoptere, kao i zbrinjavanje pruženo

svom personal u lokalnoj civilnoj bolnici zemlje domaćina, sa izuzetkom da zemlja pošiljaoc može koristiti odgovarajući međunarodni ili bilateralni sporazum o medicinskoj i socijalnoj zaštiti da pokrije troškove ovakvog tretmana.

9.6. Sve troškove napravljene od strane personala zemlje pošiljaoca u vezi lijekova, slanja nazad bolesnog personala njegovoj zemlji i svaki drugi tip medicinske brige biće nadoknađena od strane zemlje pošiljaoca, s izuzetkom hitne zdravstvene pomoći. Besplatna medicinska pomoć će biti limitirana na pomoć pruženu u vojnim bolnicama zemlje domaćina.

9.7. Troškovi rutinske medicinske kontrole, tretmana i lijekova korišćenih u toku tretmana (uključujući stomatološki tretman) biće nadoknađeni od strane personala zemlje pošiljaoca.

ČLAN 10

FINANSIJSKE ODREDBE

10.1 Naknada troškova i finansiranje personala zemlje pošiljaoca biće definisani u Pozivnom pismu koje će Komanda združenih snaga u Napulju (JFC Naples) proslijediti zemljama pošiljaocima ili drugim dokumentom od strane iste komande.

10.2 Finansiranje koje se tiče organizacije, koje podrazumijeva opremu je u nadležnosti zemlje domaćina i bilo koja odredba će biti napravljena u skladu nacionalnim propisima i budžetom za vježbu.

10.3 Finansiranje smještaja, dnevnica i putovanja, za personal koji zemlja pošiljaoc šalje da učestvuju samo na izvršnom dijelu vježbe, je u nadležnosti zemlje pošiljaoca, ukoliko nije drugačije dogovoreno.

10.4 Zemlja domaćin neće prihvatiti odgovornost za bilo kakve troškove koje podrazumijevaju kulturne ili socijalne događaje, a koji su irelevantni u odnosu na događaje u toku procesa izvođenja vježbe.

ČLAN 11

RJEŠAVANJE SPOROVA

Bilo kakav spor koji proizilazi iz tumačenja ili primjene ovog Memoranduma se rješava putem pregovora između Ugovornih strana i ne iznosi se pred nacionalni i međunarodni sud i treću stranu radi rješavanja. Oni se rješavaju međusobnim pregovorima i na najnižem mogućem nivou.

ČLAN 12

IZMJENE I DOPUNE

Ovaj Memorandum može se izmijeniti i dopuniti u bilo koje vrijeme, pismenim putem, na osnovu prijedloga bilo koje Strane. U tom slučaju, pregovori počinju barem 15 dana nakon

upućivanja prijedloga. Ako se ne dođe do rezultata nakon 15 dana, ovaj Memorandum može raskinuti bilo koja od Strana pismenim obavještenjem u periodu od 30 dana. Sve izmjene i dopune stupaju na snagu na osnovu istih pravnih procedura koje su propisane Članu 13 ovog Memoranduma.

ČLAN 13

TRAJANJE I PRESTANAK VAŽENJA

Ovaj Memorandum je na snazi sve dok posljednji član personala i opreme zemlje pošiljaoca ne napusti zemlju domaćina i dok se sva pitanja između Strana ne riješe. Ovaj Memorandum je na snazi samo tokom izvoženja vježbe u 2015. godini, Uključujući datume prihvata (od 8. do 13. novembra 2015. godine).

ČLAN 14

STUPANJE NA SNAGU

Zemlja domaćin će biti depozitar ovog Memoranduma. Originalni primjerak ovog Memoranduma u jednom primjerku, na engleskom jeziku, biće deponovan kod zemlje domaćina kao depozitara.

Ovaj Memorandum stupa na snagu poslije obavještenja od Strana prema depozitaru, o završetku svojih internih zakonskih procedura u skladu sa svojom nacionalnim zakonodavstvom.

ČLAN 15

TEKST MEMORANDUMA I POTPIS

1. Ovaj Memorandum je sačinjen na engleskom jeziku u ... (...) originalnih kopija.
2. Ovaj Memorandum je potpisan od strane nadležnih vlasti Strana.

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date

U ime Vlade .....

Signature

Name

Title

Place

Date